Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації:
'Svoboda', 81-83 Grand St.,
Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 24. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 5-го ЛЮТОГО 1957. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 5, 1957. No. 24. VOL. LXIV.

ҐВАРДІЯ ТВЕРДИТЬ, ЩО ЇЇ ВИШКІЛ Є КРАЩИЙ ВІД АРМІЙСЬКОГО

КОНҐРЕСОВА КОМІСІЯ МАЄ ДІСТАТИ ОКРЕМИЙ ЗВІТ ПРО ВІЙСЬКОВИЙ ВИШКІЛ КРАЙОВОЇ ҐВАРДІЇ

Вашингтон. — Дня 4-го лютого перед полуднем мають відвідати президента Айзенгавера в Білому Домі представники Крайової Ґвардії, які мають його просити, щоб припинив діяння свого зарядження, яке він видав в січні цього року, згідно з яким вояки Крайової Ґвардії мусіли б відбувати обов'язковий військовий вишкіл впродовж 6-х місяців, бо дотеперішній вишкіл частин цієї формації мав би бути недостатній. В цій делеґації мають бути генерал - майор Роналд С. Брок, командант 27-ої Панцерної Дивізії та інші представники Товариства Опіки над Крайовою Ґвардією. Слідство в цій справі має вести Підкомісія для Вишколу Резерв, яка діє в рамках Комісії Збройних Сил в Палаті Репрезентантів. Цю підкомісію очолює демократичний конґресмен Овертон Брукс. Деякі політики твердять, що тепер знову вирине справа вишколу резерв в Конґресі, і її, можливо, треба буде вирішити новим законом. В військовому часописі „Ди Арми Таймс" з 12-го січня писали, що вишкіл ґвардистів є задовільний, але кілька днів пізніше появилося зарядження Президента, щоб вояків Ґвардії вишколювати впротовж 6 місяців, а не впродовж 11-ох тижнів, як це було досі. Крім цього, ґвардисти відбувати мають ще додатковий вишкіл при кінцях тижня і під час вакацій. Секретар оборони Чарлз Е. Вилсон разом із дружиною 2-го лютого скористав із запрошення президента Айзенгавера та летів разом із ним на відпочинок на Флориду. Президент летів „Колюмбіною III" до Огести, де висів на летовищі, щоб грати в ґольфа й повідпочивати, а панство Вилсони полетіли на Флориду, де мають відпочивати впродовж двох тижнів. Під час двогодинного лету Президент розмовляв із Вилсоном, а пані Вилсон читала книжку. Виконний секретар Білого Дому М. Снайдер відмовився виявити, що було предметом їхньої розмови. Недавно Вилсон гостро виступив проти того, що, на його думку, в Крайовій Ґвардії під час війни в Кореї ховалися перед фронтом деякі юнаки. Збоку Крайової Ґвардії назвали ту заяву „брехнею", Президент заявив на пресовій конференції, що слова Вилсона „дуже немудрі", а дружина Вилсона сказала, що Айзенгавер повинен був обороняти свого секретаря оборони, який тепер почувається ображений і зможе уступити. Як це непорозуміння розв'язали Айзенгавер і Вилсон на „Колюмбіні III", того ніхто не знає, але і з їхньої поведінки виходить, що вони обидва вдоволені.

Труман каже, що Айзенгавер не може дати собі ради з республіканськими конґресменами

Ст. Луїс, Мізурі. — Колишній президент Гаррі С. Труман промовляв на прийнятті для зібрання фондів на будову Бібліотеки ім. Трумана, і заявив, що президент Айзенгавер не може дати собі ради зі своїми республіканськими членами Конґресу, та „припинити ту різню, яка почалася ще в 1953 - 1954 роках, і яка й досі триває". „Ворожа постава до Президента є більш поширена серед Республіканської, як серед Демократичної партії," казав Труман, „бо демократи вважають Президента як конституційного провідника, а республіканці, як представника керівної оліґархії". Труман виступив також проти „гріха" осіб, які займають „високі становища задовго а це не є корисне для країни, щоб її президент вмирав на становищі внаслідок старости". Ґенерал Айзенгавер, тепер має 66 років, казав Труман і буде рекордово найстарший президент, поки закінчить свою другу каденцію".

Кворлес заявляє, що ЗДА вживатимуть атомової зброї в найближчій війні

Вашингтон. — Секретар летунства Доналд А. Кворлес промовляв на зборах Резервових Офіцерів і заявив, що ЗДА в найближчій малій чи великій війні користуватимуться „своєю найкращою зброєю", це значить атомовими й водневими бомбами. Ця заява секретаря летунства має велике значення, бо вона узгіднена в департаменті оборони. На думку Кворлеса найближча війна мусить привести до повного знищення летунства однієї з воюючих сторін. Совєти повинні знати, що атака з їхнього боку спровокує нашу відплатну акцію, яка так знищить їхні збройні сили, що вони вже не зможуть піднестися. Кворлес заявив, що смішно б було не скористати з тієї зброї, яка є для нас найбільшою силою, і дивно було б не користати з неї під час малої війни, коли вона може вирішити в нашу користь велику війну. „Поки немає заборони вживати атомової зброї, то вона є для нас єдиною здоровою базою оборони".

В АМЕРИЦІ

● **Подружжя Вільям Г. Івенс** із Алтону, Ілл., власники пекарні дістали поштову посилку, в якій було 7,712 долярів. Як надавець, підписався „Дж. Джеймс". В посилці було на 2,700 долярів більше від тої суми, на яку кілька днів тому якийсь злочинець їх пограбував. В листі, що був у посилці написано: „Відсилаю вам ваші гроші, бо не хочу, щоб поліція мене накрила. Якби я знав, що у вашій пекарні буде так багато грошей, я б її не грабував".

● **На прийнятті**, яке влаштував Ніксон в честь арабського короля Савда, віце-президент сказав великому гостеві, що його донечки питалися вдома, чи має король корону. Король Савд відповів: „У нашій країні є приповідка, що найкраща корона — робити людям добрі діла".

● **Спеціяліст серцевих недуг** д-р Пол Додлі Вайт заявив, що якби президент Айзенгавер не грав у ґольфа, то вже 20 років тому мав би серцеву атаку. Айзенгавер почуває себе дуже добре, бо постійно грає в ґольфа, а фізичні вправи мають дуже велике значення для утримання доброго здоров'я.

● **Вівіян Кац** має двох синів-близнюків Бенні і Беррі. Відрізняла вона їх лише з поміччю браслетиків, які вони мали на руках. Окного разу вже зняла з них ці браслети. І вже після того не може розрізняти, котрий є Бенні, а котрий Беррі Близнюків ідентифіковано лише завдяки відтискам пальців, які їм зроблено в шпиталі, де вони народилися.

● **Повідомляють**, що савді-арабський король Савд замовив у фірмі „Дженерал Моторс" в Дітройті 60 люксусових авт марки „Кадилляк", які коштуватимуть коло мільйона долярів.

● **12-річний** Дейвід Гаррінґтон із Далласу, Тексас, повісився через кілька хвилин після того, коли його прителька відмовилася сказати, чи вона його любить.

КОРОЛЬ САВД ВІДВІДУЄ АННАПОЛІС

Після своїх нарад з президентом Айзенгавером у Вашингтоні король Савді Арабії Савд відвідав Військову Академію в Аннаполіс. На фото в першому ряді король Савд з суперінтендентом Академії адм. Вільямом Смедберґом.

Ведуть слідство в справі жахливої катастрофи літака в Ню Йорку

Ню Йорк. — Кілька урядових і приватних аґенцій стараються знайти причину летунської катастрофи в Ню Йорку, в якій вбитих було 20 осіб, а 64 особи були важко поранені, що їх треба було відвезти до шпиталю. Решта пасажирів з усіх 101 були легко поранені, і їх після першої помочі відпустили додому. Літак Північносхідних Летунських Ліній типу ДС-6А загорівся в повітрі над островом Райкерс, який лежить на середині Східньої ріки в Ню Йорку. Літак відлетів із летовища Ля Ґвардія і одну мінуту пізніше настала катастрофа, мабуть тому, що намерз був лід на крилах. Дехто твердив, що катастрофу спричинило переповнення літака (101 пасажир!), але дирекція цієї летунської лінії твердить, що цей літак призначений на 110 пасажирів. Лід на крилах збільшує вагу літака і деформує їхні контури. Конґресова Комісія Міжстейтової Торгівлі має вести слідство в цій справі на місці катастрофи. Ця летунська лінія відбула досі летів на один більйон миль і не мала втрат в пасажирах, тільки згинули були два члени залоги кілька років тому під час розбиття літака типу ДС-3 коло Берліну, Ню Гемшир. Пілот літака капітан Алва Марш заявив, що не може сказати, що було причиною катастрофи літака, бо як він відлетів з летовища, то все було в порядку. Перевантаження літака не було, а машину, яка три години стояла на летовищі і на стільки спізнилася перед відлетом, очистили з льоду, який був на її крилах. Капітан твердить, що літак, мабуть, вдарив в якийсь стовп, і після того загорівся.

ДЕВ'ЯТЬ ЗАПИСІВ ПРО НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ В КОНҐРЕСОВОМУ РЕКОРДІ ЗА ОДИН ДЕНЬ

Вашингтон. — В офіційному Конґресовому Рекорді ЗД-Америки під датою 23 січня надруковано дев'ять заяв, поданих американськими конґресменами з приводу 39-х роковин української незалежности. У своїх заявах, записаних до Конґресового Рекорду, вони домагаються проголошення дня 22 січня загальнокрайовим американським урочистим днем для відзначення боротьби України з поневоленням і терором. Свої записи до рекорду подали конґресмени: Алберт В. Кретелла, з Коннектикат, Деніел Дж. Флад, з Пенсилвенії, Ґордон Кенфілд, з Ню Джерзі, Джемс А. Бирн, з Пенсилвенії, Абрагам Дж. Молтер, з Ню Йорку, Г. Сілі-Брови, з Коннектикат і Семюел Н. Фрідел, з Балтимор, та сенатори: Гюберт Г. Гомфрі з Міннеаполіс й Ірвінґ М. Айвс з Ню Йорку. З відповідними резолюціями, крім згаданих, виступали теж інші сенатори й конґресмени. Сенатор Айвс у своїй внесеній до рекорду декларації, висловив протест проти вживання Москвою для здушування визвольних рухів в сателітних країнах вояків української національности і звернув увагу на факт, що українцям в країнах т. зв. народних демократій живеться так само зле, як і в Совєтському Союзі. Сен. Айвс підкреслив теж, що українці не залишать ніколи боротьби започаткованої актами 22 січня 1918 і 1919 років.

Відбулася конференція редакторів сторінок молоді при „Свободі"

Джерзі Ситі. — В суботу 2-го лютого в приміщеннях редакції „Свободи" відбулася чергова нарада редакторів сторінок молоді, що виходять при „Свободі" уже від трьох, а то й чотирьох років. В конференції взяли участь: проф. Е. Жарський від сторінки „Український Спорт", Олег Різник і Дмитро Сич від сторінки „Промінь", Е. Несторук від Шляху Молоді, Мих. Яримович, Борис Карашкевич, Євгенія Васильківська від „Студентського Слова" та С. Федів від „Фото-Кіно" Від Редакції „Свободи" в нарадах взяли участь ред. А. Драган і ред. Б. Кравців, який рівночасно заступав редакцію „Пластової Ватри", а від УН-Союзу його гол. предсідник Д. Галичин та гол. радний і організаційний референт д-р Я. Падох На конференції обговорено справи, зв'язані з видаванням і редаґуванням та дальшим розвитком згаданих сторінок, публікованих безкоштовно видавництвом „Свободи" і підкреслено позитивний факт співпраці представників всіх важливіших організацій молоді у ЗДА в ділянці інформування українського громадянства про діяльність і досягнення молодечих організацій. Порушено м. ін. справу співпраці молодечих організацій з організаціями тут народженої молоді і видвигнено думку про евентуальне скликання великого конґресу всієї української молоді у ЗДА.

Король Савд не прийме зброї від Москви

Вашингтон. — Король Савд заявив, що він, у своїх заходах, щоб дістати зброю від Америки, не вживатиме арґументу, що в противному випадку він був би змушений закупити зброю у Москви. Навпаки, він потвердив своє антибольшевицьке становище. Савді Арабія не втримує з СССР дипломатичних взаємин. У заяві, що її оприлюднила савді-арабська делеґація, сказано, що король Савд „має добру підставу вірити, що теперішні розмови з президентом Айзенгавером причиняться до встановлення стабільности і гармонії на Середньому Сході". „Хоча розмови зосереджені головно на проблеми, які торкаються наших обох держав, проте вони обмірковують питання, які стосуються цілого Середнього Сходу", — сказано в тому проголошенні.. „Його Королівська Величність Савд підкреслює арабські проблеми і старається поглибити дальше зрозуміння між всіми арабськими народами та З'єдиненими Державами. Наради роблять поступ в приятельській атмосфері. Що більше, існують добрі підстави сподіватися, що ті розмови доведуть до порозуміння, яке причиниться до встановлення стабільности і гармонії на Середньому Сході". Ця офіційна заява, зроблена в імені короля Савда, вказує на те, що американські арґументи в користь доктрини Айзенгавера зробили враження на короля Савда — коментують американські чинники. Переговори ведуться далі головно про достави американської зброї для Савді Арабії, за яку Савді Арабія дасть право З'єдиненим Державам користуватись на дальших 5 років летунською базою в Дарані. У користь американсько - арабських переговорів висловився сенатор Линдон Джансон, голова демократичної більшости в Сенаті. Він заявив, що „ніщо не було б здоровіше" як відвідини дальших середньо - східніх лідерів. Джансон пояснив, що такі запросини, щоб вони прибули з відвідинами до ЗДА, „не означали б ані вдоволення чи невдоволення їхніми урядами".

Англійський прем'єр відкликав свою подорож до Москви

Лондон. — Англійський прем'єр Геролд Мекміллен відкликав свої відвідини у Москві, що їх мав зробити в травні цього року, виконуючи постанову свого попередника, кол. прем'єра Ідена. Ці відвідини були б насправді „ревізитою", до якої зобов'язувала Ідена невдачна візита Хрущова й Булґаніна у Лондоні. Вони зараз тоді запросили були Ідена і той обіцяв приїхати до Москви в травні ц. р. В офіційному листі Мекміллена кажеться, що „багато інших занять внеможливлюють подорож у травні". — Водночас у тому листі висловлюється надію, що „ситуація сама скаже, коли такі відвідини можуть бути однаково приємні прем'єрові Булґанінові, як і доцільні з погляду міжнародних відносин". У дійсності, твердить преса, англійський прем'єр задемонстрував відкликанням своєї подорожі до Москви невдоволення Англії двома справами: — поведенням Совєтів на Мадярщині та їхньою підривною і яскраво проти-англійською політикою на Середньому Сході.

Відвідини англійського міністра Сандіса у Вашинґтоні скінчились повним успіхом

Вашинґтон. — Після однотижневих нарад у Вашинґтоні між англійським міністром оборони Дунканом Сандісом і секретарем оборони Чальзом Вилсоном закінчились повним успіхом, що його підкреслює проголошений в неділю 3 ц.п. спеціяльний комунікат. В отих нарадах приймали участь високі цивільні й військові особи з обох названих держав, безпосередньо причетні до проблеми оборони Англії й Америки. Потверджено повну солідарність Англії й Америки в справах союзницької оборони та підкреслено важливість військово-політичного пакту НАТО, що охоплює 15 країн західнього вільного світу. Обидві держави погодились, що треба зберегти теперішню силу НАТО „у високому стані готовости", однак в наступній точці признано, що економічна сила є однаково важлива, як військова і що тому у військовому плянуванні треба рахуватись з господарськими можливостями країни. Рішено співпрацювати в дослідах і розвитку нових родів зброї. Америка погодилась доставити англійській армії деякі нові роди зброї. Наприкінці комунікат ствердив, що англійський міністер Сандіс конферував теж з державним секретарем Доллесом над загальними міжнародними проблемами. За пресовими коментарями — англійському міністрові і його колегам, що з ним прибули до Вашинґтону, вдалося дістати згоду від ЗДА на втаємничення Англії в тайни американської продукції далекосяжних ракет, а американські розмовці дістали буцім-то приречення від англійців, що Англія не зменшить своїх 4-х дивізій, які стаціоновані тепер у Західній Німеччині.

ОН прийняли дві нові резолюції в справі Ізраїлю

Об'єднані Нації. — В суботу 2 лютого Генеральна Асамблея прийняла дві нові резолюції в справі ізраїльсько-єгипетського спору, зголошені З'єдиненими Державами. Першу коротку резолюцію, яка висловлює невдоволення з приводу того, що досі Ізраїль, всупереч попереднім резолюціям ОН, не відкликав своїх військ з єгипетської території, і яка закликає Ізраїль ще раз негайно зробити це, перейшла 74 голосами проти 2-х голосів Ізраїлю і Франції при 2-х, що стрималися і двох, що неприявні (Мадярщина і Південна Африка бойкотують Генеральну Асамблею). Другу резолюцію, яка в досить неясній формі закликає до поширення компетенцій „міжнародної поліції", як засобу для осягнення тривкого миру й фактично поручає, щоб „міжнародна поліція" зайняла терен, евакуований ізраїльським військом, прийнято 56 голосами при чому комуністичний і азійсько - африканські блоки стримались від голосування. З'єдинені Держави устами свого репрезентанта Генрі Кебота Лоджа відкинули ізраїльський проєкт на заведення і так званій смузі Гази ізраїльської цивільної адміністрації під контролею Об'єднаних Націй і настоювали на тому, що Ізраїль мусить звільнити всі терени, зайняті збройною рукою. Однак Кебот Лодж знову звернув увагу, що не слід завертати до стану, який своїми нездоровими відносинами й довів до вибуху воєнних дій. — Проте, за коментарями преси, прийняті резолюції не розв'язують проблеми, бо Ізраїль знову відмовляється беззастережно евакувати смугу Гази і побережжя затоки Акаби, а Єгипет не погодився на поширення ролі „міжнародної поліції".

СЕНСАЦІЯ З ТАЄМНИЧИМ ПАЦІЄНТОМ У МОСКВІ

У БОРОТЬБІ ЗА ВЛАДУ МАВ БИ БУТИ ПОСТРЕЛЕНИЙ ВІЦЕ-ПРЕМ'ЄР ЛАЗАР КАҐАНОВІЧ

Москва. — У минулу суботу прилетів до Москви професор Ганс Йоахім Шультгем, визначний німецький лікар-спеціяліст недуг крови, і його негайно повезли до шпиталю, де, на горішньому поверсі, лежав невідомий йому пацієнт. Д-ра Шультгайма запрошено до Москви офіційним шляхом, через совєтську амбасаду у Бонні й західньо-німецьке міністерство закордонних справ. Йому не сказали ані раніше, перед його від'їздом, хто такий його пацієнт, ані пізніше, у самій Москві. Сам лікар заявив потім, що це „мужчина поміж 30 і 60 років", але відмовився подати рід і характер недуги та заявив тільки, що та недуга не є наслідком дослідів над атомами, ані промінювання радія та що він назагал „з малими змінами", потвердив діяґнозу і спосіб лікування, приписаний московськими лікарями. За вістками в західній пресі й радіо, цим таємничим недужим мав би бути Лазар Мойсеєвич Каґановіч, 64-річний віце-прем'єр СССР, один із нечисленних живучих ще „старих большевиків", член Президії ЦК компартії СССР і таким чином один із керівної кліки на Кремлі і колишній тесть Й. Сталіна. У західній пресі появилась сенсаційна вістка, що Хрущов і кумпанія рішили „зліквідувати" Каґановіча, лідера правої сталінської групи в большевицькій верхівці, який — разом із Молотовим та групою інших чільних большевиків, мабуть за підтримкою Жукова, хотіли перевести нову „палатну револючію" в Москві та захопити в свої руки владу. Але, мовляв, Каґановіча не вбито, тільки пострелено, після чого керівна кліка рішила дбайливо заопікуватись ним. У шпиталі називається, що Каґановіч хворий на „затруєння крови". Тому, що від кількох днів ніде не показуються Маленков і Шепілов, то появились плітки, наче б д-ра Шультена викликано до одного з них. Але в московських газетах появились вже замітки, що і Маленков і Шепілов „легко хворі", проте ніби швидко почнуть знову урядувати.

Тіто зрікся своїх відвідин до ЗДА

Београд. — Йосиф Броз-Тіто, президент-диктатор Юґославії, оприлюднив комунікат, в якому заявив, що „тим часом" відкликано заплянувану на квітень його подорож до З'єдинених Держав. Речник юґославського уряду заявив на пресовій конференції, що „відносини й атмосфера в З'єдинених Державах виявили, що ще не назрів час для зустрічі Тіта з Президентом Айзенгавером." Одночасно в офіційному юґославському комунікаті підкреслюється, — що „це відложення відвідин не повинно мати неґативних наслідків на дальший розвиток юґославсько-американських взаємин". Відкликання Тітом його приїзду до ЗДА, за чим він раніше дуже побивався, стоїть у зв'язку з кампанією в конґресових колах і на сторінках частини американської преси проти приїзду Тіта. Американські опоненти вказували на комуністично-диктаторський режим преси в Юґославії, на в'язнення там кардинала Степінача і на зістрелення над Юґославією американського бомбардувальника без одержання відповідної сатисфакції. Тіто лякався, що в Америці він не знайде такого прийняття, якого він хотів би, а в Москві вважатимуть його подорож до Вашинґтону дальшим доказом його „зради", ото ж він з таких міркувань — твердять закордонні обсерватори в Београді — рішив радше зовсім не їхати до Вашинґтону.

Москва осуджує „праве крило" в американській компартії

Москва. — У зв'язку з крайовою конвенцією комуністичної партії ЗДА, що має відбутися в суботу 9-го лютого ц. р., московський часопис — „Совєтская Россия" заатакував т. зв. правих опозиціонерів у комуністичній партії ЗДА, зокрема за те, що вони хочуть відділити марксизм від ленінізму і твердять, що багатьох принципів комуністичної доктрини не можна застосувати у ЗДА, бо вони вже перестарілі і цілком неактуальні поза Совєтським Союзом. — Свою атаку проти опозиційних до Москви елементів в американській компартії „Совєтская Россия" посилила закидом, що своїм „націонал-комунізмом" вони підтримують політику держ. секретаря ЗДА Джана Фостера Доллеса, який намагається „поділити і розбити" комуністичний світ. Водночас із цим „Совєтская Россия" висловила своє довір'я дотеперішньому провідникові американських комуністів Вільямові З. Фостерові, як оборонцеві пролетарської солідарности і єдности із світовим комунізмом. Права опозиція в американській комуністичній партії має виступати на суботній конвенції за тим, щоб змінити не тільки назву партії, але й перемінити її в ідеологічно-виховну асоціяцію.

У СВІТІ

● **У Варшаві** повісили на в'язничному подвір'ї 30-річного Владислава Мазуркевіча, засудженого в серпні минулого року за вбивство і пограбування 2-х жінок і 4-х чоловіків. Йому закидали вбивство 30-х осіб, але він признався „тільки" до шести. За пограбувані гроші Владислав Мазуркевич жив на широкій стопі, маючи у сусідів опенію багатої і веселої людини.

● **У Лондоні** влаштували парадний бенкет на честь американського амбасадора Вінтропа Алдрича, що подався до димісії. Англійський прем'єр Мекміллен прославляв у своєму тості англійсько - американську приязнь, яка подібна да заліза, що „гартується у вогні". Ось так, — сказав він, — останній спір у зв'язку з виправою Англії проти Єгипту вийде на добро союзові цих двох великодержав. Королева Єлисавета частувала Алдрича обідом.

● **Судово - поліційне переслухання** — за англійською судовокарною процедурою — яке впродовж 9-х днів велося в Істбирні в Англії проти лікаря Бодкіна Адамса, закінчилось некорисним для нього вислідом. Рішено поставити його перед суд за вбивство, про чому в акті обвинувачення мова буде тільки про один із численних, закидуваних йому випадків: свідоме отруєння наркотиками 81-річної пацієнтки з користолюбних спонук.

● **З Данії** виїхав у четвер минулого тижня совєтський військовий аташе полковник Анатоль Роґов, якого данський уряд викинув з країни за шпигунську роботу.

● **В Англії** закінчився 4-денний страйк 21,000 робітників автомобільних фабрик Форда, після того, як дирекція погодилася провести переговори про прийняття назад на працю чи про відповідне відшкодування п'ятьом несправедливо звільненим робітникам.

● **На Мадярщині** знову ввели в народних школах примусове навчання російської мови. Його скасовано за короткого урядування Імре Надя. Уряд Кадара, послухавши наказу Москви, вирішив, що „діти до 11 років не можуть знати, що для них добре, а що зле, і тому держава має дбати за їх правильне навчання і виховання".

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street. Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДВОПАРТІЙНА ЗАКОРДОННА ПОЛІТИКА

Минулої середи Палата Репрезентантів прийняла 355 голосами проти 61 запропоновану президентом Айзенгавером резолюцію, яка насправді встановлює бар'єр проти дальшого походу російсько-совєтського експансіонізму на Середньому Сході. Ця резолюція уповноважує Президента протиставитись збройній агресії большевиків, як і агресії, веденій шляхом підривних дій в середньо-східніх країнах. Шлях американської протидії цій російсько-комуністичній небезпеці двоякий: скріплювання господарського потенціялу заторкнених країн, отже підвищування у них життьового рівня ,що зміцнить самопочуття людей і зробить їх відпорнішими проти комуністичної агітації, — і вжиття військової сили, якщо за активною допомогою звернеться до Америки будь-яка тамошня держава. Пригадуючи прецеденс з дуже подібним уповноваженням для Президента в справі охорони Формози (Тайвану) й Піскадорських островів проти можливої комуно-китайської агресії, сам Президент і державний секретар Доллес правильно підкреслювали мировий характер цієї теперішньої резолюції щодо Середнього Сходу. Як тоді комуністичні правителі Китаю зацукались у своїх агресивно - войовничих задумах супроти Формози, почувши рішучий голос перестороги від американського Конгресу й Президента ,так само тепер Москва двічі й тричі мусить передумати ,чи виплатиться їй риск продовжування теперішньої гри на Середньому Сході. Ця гра полягає в здобуванні впливів усіми можливими способами: доставами зброї ,інтриґами, затіюванням змов і заворушень, підкуплюванням політиканів, пресовою і радіовою пропаґандою. Радість Москви з приводу успіхів тієї акції притьмарена тепер реальною небезпекою американської реакції, яка закінчилася б не тільки прогнанням совєтських старшин, підстаршин ,техніків, „дорадників" і „дипломатів" із Середнього Сходу ,але й найбільш імовірно, після поширення пожежі на весь світ, — знищенням самого центру світового лиха ,яким є російсько-комуністичний імперіялізм, керований кремлівською клікою.

Це величезне значення резолюції, прийнятої в середу Палатою Репрезентантів, з погляду міжнародної ситуації, для дальшого формування міжнародних відносин, знаходить відповідник у своєму величезному значенні також для внутрішньополітичних відносин у З'єдинених Державах. Досить поглянути на виказ голосів, які впали „за" і „проти" резолюції, щоб зрозуміти, що в Палаті Репрезентантів відбулася знову маніфестація двопартійности закордонної політики Америки. У теперішньому 85-му Конґресі є 234 демократичних і 200 республіканських членів Палати Репрезентантів ,при одному мандаті непевному. З них 188 демократів і 167 республіканців голосували „за", а 35 демократів і 26 республіканців „проти". З цього видно виразно, що два неписані закони керують голосами нинішнього Конґресу: льояльна співпраця демократичної більшости з республіканським Президентом та його урядом і індивідуальне переконання законодатців, а не „партійна лінія". На опозицію склалися дві суперечні групи: республіканські ізоляціоністи й демократичні ультраліберали. Перші з них принципово опозиційні кожній такій політиці, яка може вплутати З'єдинені Держави в заморську війну, — останні принципово опозиційні всякій політиці, яка може викликати враження, що Америка спутує вільне суперництво ідей чи міжнародних сил. Як видно з наведених вище цифер — названі дві групи не грають ніякої поважної ролі в своїх партіях і є наче анахронічними залишками давніх течій.

„Доктрина Айзенгавера", знайшовши таке блискуче затвердження в Палаті Репрезентантів, жде ще затвердження на форумі Сенату .Президент Айзенгавер виступив на своїй останній пресовій конференції у минулу середу з рішучою обороною державного секретаря Доллеса ,назвавши його найкращим державним секретарем, що його він, Айзенгавер, будь-коли знав, і перейнявши на себе повну відповідальність за дії Доллеса в ділянці закордонної політики. Президент закинув водночас брак конструктивізму опонентам з-поміж сенаторів, які своїм критицизмом опізнюють схвалення тієї самої резолюції також в Сенаті. За пресовими передбаченнями — станеться це в найближчому тижні, а спроби заступити цю резолюцію якоюсь іншою, чи внести в неї деякі коректура ,не мають вигляду на успіх. Бо ніхто з опонентів в Сенаті не піддає під сумнів ані потреби протиставитись совєтському імперіялізмові на Середньому Сході, ані прерогатив Президента, що їх він має вже за Конституцією. І в цьому головна запорука гармонійности співпраці між Білим Домом і Капітолем в ділянці закордонної політики, стабільности тієї політики та її авторитету перед зовнішнім світом.

ЖИТТЬОВИЙ СТАНДАРТ ДАЛІ НИЗЬКИЙ

Телеграфічна агенція Совєтського Союзу (ТАСС) опублікувала річне звідомлення совєтського уряду про совєтську індустрійну і сільсько - господарську продукцію, опрацьоване Центральним статистичним управлінням при Раді міністрів СССР.

Згідно з цим звідомленням, індустрійна продукція Совєтського Союзу перевищила в 1956 році на 11% продукцію 1955 року. Якщо поділити всю індустрійну продукцію на важку й ужиткову, то продукція важкої індустрії зросла на 11.4%, а продукція товарів широкого вжитку — тільки на 9.4%. Капітальні інвестиції були на 6% менші від встановленого для 1956 року рівня. Опубліковане звідомлення не дає можливости порівняти досягненого стану продукції в 1956 році з цифрами пляну на 1956 рік, бо їх, як це водиться в СССР, до публічного відома не подано. В звідомленні порівнюється тільки продукцію 1956 року з продукцією 1955 року, і всі дані наведено тільки процентово.

Не досягнено передбаченої в пляні на 1956 рік продукції у таких важливих ділянках, як видобування залізної руди, нафти і виріб будівельних матеріялів. Нижчою від встановлених у пляні цифер була продукція цементу, скла, металевого знаряддя і варстатів ,тракторів, збіжевих комбайнів, електричних моторів і копальних машин. Також не досягнено встановленого на 1956 рік рівня і в продукції лісоматеріялів, в рибному і в деяких ділянках текстильного промислу. Не дописала продукція цукру, льону та бавовни. Найбільший провал виявляє будівельна індустрія: 30 мільйонів квадратових стіп з усієї призначеної для забудування площі залишилися незабудованими. Передбачаючи цей провал, совєтський уряд ще перед закінченням року обіцяв „направити" кризу в цій ділянці і присвятити їй більше уваги. Для тієї мети асиґновано навіть більшу суму грошей.

Цілком мізерною в порівнянні з американською була продукція особових та вантажних авт і автобусів. На протязі цілого 1956 року випродуковано в СССР всього 98,000 особових авт, тоді як в З'єдинених Державах Америки на протязі тільки дев'ятьох місяців того ж року випродуковано 4,237,890 авт. Совєтська продукція особових авт зменшилася до того на 9% у порівнянні з продукцією 1955 року. Зросла в СССР продукція вантажних авт (на 9%), але ж вона із своїми 358,000 вантажних авт і 9,000 автобусів, збудованих в 1956 році, залишається далеко позаду американської продукції (для порівняння варто привести цифру проданих у ЗДА в 1955 році вантажних авт і автобусів, що виносила 1,249,000).

Яким низьким є стандарт совєтського населення, доказують такі цифри, як продукція взуття, радіових і телевізійних апаратів, холодильників тощо. В Совєтському Союзі, як виходить з офіційного звідомлення, випродуковано в 1956 році 314,000,000 пар взуття, значить по півтори пари на особу ,тоді як у ЗДА в 1955 році випродуковано 578,973,000 пар, значить по три з половиною пари на особу. Радіових і телевізійних апаратів випущено в СССР у 1956 році 4,300,000, а в ЗДА 22 мільйони. У ЗДА забезпечене цими апаратами буквально все населення ,включно з немовлятами, бо на кругло 170 мільйонів осіб припадає 185,200,000 радіових і телевізійних апаратів. У Совєтському Союзі один апарат припадає на 50 осіб. Холодильників випродуковано в СССР в 1956 році тільки 224,000 штук.

Звідомлення говорить про „високий зріст сільсько-господарської продукції" в СССР у 1956 році. Вона в загальному мала б бути на 20% вища, як була в 1955 році. В цьому 1956 році населення здало державі на мільйон пудів збіжжя більше, як в 1955 р. Засіяно в 1956 році 15,000,000 гектарів, — на 9 мільйонів гектарів більше, як в 1955 році.

Наприкінці в опублікованому звідомленні стверджується, що національний прибуток в СССР зріс у 1956 році на 12% і що заробітні платні зросли на 3%. Коли взяти до уваги, що національний прибуток СССР є прибутком не населення, а держави, бо ж у Совєтському Союзі і фабрики і все сільське господарство удержавлені, то подані Радою міністрів цифри про зріст національного прибутку, заробітних платень та винагород доказують поглиблення експлюатації робітничих і селянських мас, бо ж процентовий зріст оплати за їх непосильний труд і працю цілком неспівмірний із зростом продукції і національного прибутку. Як робили вони на державу, так роблять і далі, а зріст продукції національного прибутку відбувається виключно їх коштом. Коли врахувати ще обставину, що зріст продукції зумовлений розбудовою індустріяльних підприємств і поширенням засівної площі в сільському господарстві, то ситуація робітного люду в СССР зовсім не покращала і його життьовий стандарт залишився таким же низьким, як був досі.

ЗНІМИ ДОЛОНІ...

Зніми долоні з обличчя!
Світе срібних очей — заграй!
Кожну ніч музикою сниться
Твого сміху дзвінкий водограй...

Щогли рук, нап'яті до лету,
Золотаві гадючки — волосся,
І уста — зачарована флейта,
Що торкнутись не довелося...

Скрізь зі мною, де тільки стану,
Пломеніє твоє обличчя —
І у безвісті знову тане,
І у безвість невпинно кличе...

Скрізь зо мною, зимовим [смерком,
Приторочена до сідла...
Чи всміхаєшся місячним [серпом,
Чи стелишся, наче імла.

Коли ж ранком [багряні коні
Атакують демонів ночі,
На твоїй рожевій долоні
Радісне серце тріпоче...

МИКОЛА ЧИРСЬКИЙ

ПРЯШІВЩИНА СЬОГОДНІ

Від деякого часу у зв'язку із мадярським повстанням по всьому західньому світі поширюються вістки про перехід поважної скількости українців на бік мадярських повстанців, а далі і про перехід їх на терен Австрії чи других країн. В дійсності дотепер майже нікому із організованих українських чинників у вільному світі не повелося з кимось відповідальним сконтактуватись. Але в недавньому часі на терен ЗДА прибув з допомогою ЗУАДКомітету наш земляк із найдальше на захід висунутої нашої етнографічної території, котра і досі знаходиться в межах чесько-словацької держави — а це зеленої і дрімучої Пряшівщини. Незручно і хіба непотрібно довше зупинятись над питанням, чому він тут ,якого він роду, якої професії і т. п. Це хіба кожному із нас, які знають підбольшевицьку дійсність, зрозуміле і ясне. Але цікаво ж говорити з людиною „з того боку", відчути залах рідної землі і тієї атмосфери, серед якої живе і формується життя теперішньої України. Дещо із тих вражень і відомостей подаємо коротко нижче .

Пряшівщина на нових шляхах

З відходом під час другої світової війни із території Пряшівщини ,а далі і Словаччини, словацьких і німецьких військ й опанування цього терену чесько - словацькими червоними партизанами, а далі совєтськими військами, у Пряшеві постала Українська Народна Рада, яку очолив старий комуніст Капішовський. Від імени цієї Української Народної Ради, яка репрезентувала все українське населення Пряшівщини, а воно насьогодні начислює 350,000, роблено заходи за з'єднання Пряшівщини з Карпатською Україною. В 50-их роках арештовано Капішовського, який просидів у тюрмі п'ять років. Словацькі червоні господарі не можуть визволитись із дрібно-імперіялістичних тенденцій і ніяк не хочуть дозволити, щоб ця українська етнографічна територія була прилучена до українського материка .

Пряшівщина від довгих десятиліть — це бастіон русофільських експериментів і впливів. Перед другою світовою війною український рух й українське організоване життя мали вже деякі успіхи, але назагал дуже бліді і малі. Щойно друга світова війна розворушила цю вітку українського народу. Немалу заслугу у цім процесі відограли українські революційно - визвольні змагання на усіх теренах України, а головно дії УПА. Стверджує це теж новий пришелець, розказуючи ,що в більшій частині сіл, а навіть і міст Пряшівщини в роках від 1947 по 1952 перебували українські повстанці, яких червона влада називала бандитами. Саме ці повстанці знаходили у населенні Пряшівщини зрозуміння, моральну та матеріяльну піддержку .

В усіх селах Пряшівщини існують тепер тільки українські початкові школи восьмирічки. В цих школах викладовою мовою є українська, а словацька — це допоміжна мова. В Пряшеві виходить тижневик „Нове Життя", під редакцією Яна Бобцака .Він появляється в українській мові, а його покровителем є крайовий комітет комуністичної партії Чехословаччини. Крім цього політичного журналу, чотири рази в році появляється альманах гуртка українських письменників і журналістів на Пряшівщині „Дукля". Раз в місяць виходить ілюстрований журнал „Дружньо вперед". Для молоді появляється газетка під назвою „Піонерська газета". В усіх середніх школах, що їх називають одинадцятирічками, викладовою мовою є українська. Із вищих шкіл на терені Пряшівщини існують Вища Педагогічна Школа і Православна Богословська Школа, в якій тепер є біля 60 учнів. Інспекторати для тих шкіл мають у своєму складі головно українців, хоч не бракує там чехів чи словаків. Здібніших дітей із Пряшівщини висилають на навчання до Москви, Ленінграду ,а то й Києва і ці учні утримуються там за допомогою державних стипендій.

Партійний апарат діє

Декому із нас могло б здаватися ,що на цих теренах режим багато легший, як на матірних українських теренах. Та воно далеко не так. І тут поліційний апарат, який, на жаль, в більшості у своєму складі має українців, держить з допомогою сексотів ціле населення у страху й атмосфері недовір'я один до одного. В одній і то учительській родини, власні діти зрадили батька і стали прикладом, що його ставлять комуністи для наслідування усій українській молоді Пряшівщини. Люди між собою щиро не розмовляють. У війську є та сама ситуація. Правда, наші люди мають і там змогу виявляти себе. Але страх перед відповідальністю не допускає наших людей вибиватися на видиції місця. Усе сільсько-господарське життя в більшості є удержавлене. По селах існують колгоспи, під назвою „єднотне рольніцке дружство" .Оці колгоспи чи державні совхози розвиваються дуже кволо і в більшості випадків доходять до господарського банкрутства. Уся торгівля удержавлена. Промисл і ремесло також. На усі сільсько - господарські і промислові артикули є подвійні ціни — одні державні, а другі чорно-ринкові. Кожен селянин ,який не перебуває в колгоспі, мусить здавати контингент, і дістає за нього грошову заплату, наприклад, за 100 кілограмів картоплі — 18 корон і ту саму кортоплю мусить купувати на чорному ринку по 80 корон. По містах відчувається брак житлової площі. Як завжди у наших Карпатах, так і сьогодні на Пряшівщині проходить грабіжницька лісова господарка .Товари у державних крамницях є невеличкої вартости, а люди говорять, що добрий товар іде на експорт до Росії. Робітник заробляє приблизно 900 корон на місяць. Один метер доброго матеріялу на убрання коштує приблизно ту саму ціну — від 900 до 1,000 корон.

Димарі і вовки

Схвильовано розказує цей новоприбулий про події, які проходили по ту сторону Карпат на землях нашої Лемківщини, в рр. 1945-1952. Про ці жахливі події люди знають від своїх родин, бо Пряшівщина також зачисляється до лемків. Чимало втікачів з того боку Карпат перейшло на Пряшівщину і залишилось тут жити. Вони розказували, що польська червона влада в безоглядний спосіб переводила виселення із тих теренів, не раз серед важкої зими, під конвоєм війська чи поліції мусіли справжні господарі Лемківщини залишати свої хижі і села і виїздити в невідоме .Оборона українськими повстанцями із УПА цих сіл не мала військового успіху ,але слава про українських борців ,які недопускали до иривджения лемківського населення ,і далі живе серед лемків по цей і той бік Карпат.

Новоприбулий сам переїздив цими теренами в році 1956 ,весною при нагоді прогулянки до Закопаного і бачив цілі вимерлі села, зарослі бур'янами дороги, поруйновані господарства, здебільша тільки димарі від спалених хат .Видовище це робить потрясаюче враження. Ніхто з поляків не хоче переходити жити на ці терени, бо не вірить, що там зможе довго господарювати .На цих безлюдних просторах розмножились сильно вовки, які ходять цілими тічнями і забігають навіть на Пряшівщину, завдаючи людям страху і шкоди Для поборення язви вовків роблено кількакратно великі облави з допомогою поліції ,а то й війська.

Життя іде

Не зважаючи на злидні й неволю ,народ живе своїм життям. Молодь сходиться по клюбах і знаходить способи вияву своїх духових, культурних і чуттєвих заінтересувань. У цілому дається відчути велику психічну кризу, спричинену занепадом релігійного життя. Колись діяла на Пряшівщині сильна здисциплінована Греко-Католицька Церква, хоч справді протиукраїнська, бо в більшості сіл вона стояла на русофільських позиціях. Тепер вона є у цілковитому занепаді. Більшість греко - католицьких священиків перейшли на православіє ,а решта перейшли на парохів до словацьких церков і цілком пословачилися. Церковну православну гієрархію до 1953 року очолював Алексій, також русофільського напрямку, а від 1953 р. єпископ Дорофей, який прибув із Хусту і також ставиться вороже до українства. По селах православні священики в більшості є українцями.

У Пряшеві діє український народний театр, якого першим директором і керівником був Бавуляр, що згинув в літаковій катастрофі, а тепер є Мацинський, який водночас очолює „Союз українських трудящих письменників і журналістів". В останньому часі в театрі ставили „Сватання на Гончарівці", „Вишневий сад", „Марусю Богуславку", й останні п'єси Корнійчука.

Дітей по селах родиться тепер чимало і школи початкові і середні є повні дітвори.

В кінотеатрах проходять фільми чеського випуску і чимало є фільмів з-поза границі, головно французьких. Під час висвітлювання останніх у кінотеатрах завжди повно глядачів. Совєтські пропаґандивні фільми публіка оглядає дуже нерадо і звичайно в цей час кінотеатри майже порожні.

У Пряшеві є велика книгарська кооператива, через яку на цілу Пряшівщину проходять книжки із Совєтського Союзу, а в тому числі чимала кількість українських книжок, які розходяться по цілій Пряшівщині. Очевидна справа, що ці книжки формою українські, але духом ворожі. Наш співрозмовець із новітніх політичних діячів знав тільки про Грушевського, якого на всякі лади лають большевики, а за других йому майже нічого невідомо.

В підземеллі щось діється

Співрозмовець розказує, що вже кількома наворотами проходили по Словаччині і Пряшівщині арешти: то серед словаків, то знову серед українців. В 1950 р. були арешти т. зв. білої ґвардії — словацького підпілля. Що з тими людьми зроблено, йому невідомо. В 1952 р. були арешти в Гуменнім, тоді ще в руснацькій гімназії за співпрацю із „американськими шпигунами". В 1954 р. пройшли арешти по цілій Пряшівщині, тоді ж вони захопили генерального православного вікарія о. Шудіха, директора гімназії Олексія Фаринича і священи-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

КІЛЬКІСТЬ НАСЕЛЕННЯ В МІСТАХ УКРАЇНИ

На днях я мав суперечку в гуртку дискутантів щодо числа населення деяких міст України.

Мої опоненти твердили, і навіть покликувалися, що десь недавно то вичитали у „Свободі", що такі міста як Київ, Львів — це мільйонові міста України в той час, як я, маючи в своїм посіданні „Ню Сенчирі Дикшенері", н а й н о в і ш е поправлене видання, ствердив, що там подано, що Київ має 330 тисяч населення, Львів 318 тисяч. Полтава 75 тисяч, Чернівці 110, Станиславів 60, Тарнопіль 36, а Варшава у Польщі 584 тисячі. Отже, хто є правильний, чи авторитетні статистичні довідники, чи мої дискутанти, які подають нічим не підтверджені цифри. Я думаю, що у випадку суперечности, друковані статистичні дані мають більшу вартість.

З огляду на те, що це питання має загальне значення, прошу Редакцію „Свободи" подати приблизно точний склад населення згаданих мною вгорі міст з зазначенням джерел, з яких вони вийшли.

Михаїл Гриніщак,
Елизабет, Н. Дж.

Від Редакції: Найновіші статистичні довідники такі, як збірник „Народное Хозяйство СССР", виданий у Москві в 1956 році центральним статистичним управлінням при раді міністрів СССР, встановляє кількість населення Києва на 991,000, значить кругло на один мільйон. Таку ж саму цифру для Києва подає американський „Ворлд Алманах 1957". Щодо Львова, то вище згаданий совєтський офіційний та статистичний довідник встановляє кількість населення цього міста на 387,000, а в той же час, як найновіше видання „Ворлд Алманак" встановляє це число на 425,000. Згідно ж з останніми неофіційними повідомленнями, подаваними в пресі, населення Львова внаслідок прилучення дальших підльвівських місцевостей мало зрости до одного мільйона, що цілком можливе. Офіційний совєтський довідник „Нар. Хозяйство СССР" встановляє кількість населення Полтави на 129,000 і Черновець на 142,000. Кількість населення інших міст в цьому довіднику неподана. Варшава, згідно з цитованим уже „Ворлд Алманах 1957", має кругло один мільйон населення. Всі дані свідчать, що подані у згадуваному п. Гриніщаком, хоч і найновішому, виданні „Ню Сенчирі Дикшенері", числа про кількість населення українських міст перестарілі і сьогодні не відповідають цілком фактичному станові.

ПАТРОНАТИ ДЛЯ ЕУ

В числі 17-му „Свободи" надрукований допис, підписаний ініціялами „О. Н." — „Гаслова частина Енциклопедії Українознавства".

В цьому дописі згадано, що вже існують Патронати допомоги виданню Енциклопедії. „В найбільших осередках поселення української еміґрації такі патронати вже існують (Ню Йорк, Торонто, Клівленд), а чомусь промовчано, що існує такий патронат і в невеличкій громаді в Лорейні, Огайо, зорганізований у Відділі Українського Конґресового Комітету.

Наш Відділ на протязі 2-х років зібрав і переслав до нашого наукового Осередку в Сарсель $732.00. Крім того існуючий в Лорейні Комітет „Мати і Дитина" також переслав до Сарсель $100.00.

Просимо ласкаво це коротке доповнення до допису з дня 25 січня у своїй почитній газеті помістити.

За Управу Відділу УККА
в Лорейні,
секретар Дмитро Величко

Н. Н-ко

КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ПЕРЕД НОВИМ ЗАВДАННЯМ

(1)

I

Українська Капеля Бандуристів ім. Т. Г. Шевченка цього року вступила в 33-ій рік свого існування. Відзначаючи цю славну дату, ми з гордістю можемо констатувати, що Капеля сьогодні є одинокою в своєму роді мистецькою одиницею в світі.

Тридцять три роки це шлях не лише розвитку Капелі ,але й розвитку мистецтва бандури ,розвитку органічно поєднаного з Капелею. Це був складний процес від перших років починання до творчого довершення. Його творила Капеля, народившись з ним — зростала і творилася сама в цьому процесі. Капеля піднесла бандуру від етнографізму у світ мистецтва ,від народного інструменту до інструменту великих музичних можливостей. Сьогодні Капеля гідно репрезентує кобзарсько - хорове мистецтво, що є своєрідним виявом нашої національної культури. У своєму складі Капеля має ветеранів - основоположників, що зачинали цей славний і величний її шлях з 1923 року: Н. Панасенка, Гр. Назаренка, П. Міняйла.

Завдяки безмежній жертвенності всіх членів Капелі та її теперішніх мистецьких керівників Гр. Китастого та В. Божика, Капеля збереглася і провадить успішно свою діяльність.

Тяжкий і трагічний був шлях Капелі. В умовинах політичного режиму, що запанував в Україні після здушення національної визвольної революції, Капеля зустріла не підтримку, а переслідування на кожному її кроці, після кожного її творчого успіху .За 33 роки свого існування Капеля дала кільканадцять тисяч репрезентативних концертових виступів. За цей час вона мала дев'ять мистецьких керівників, що присвятили їй усю свою творчу снагу і талант, а деякі — віддали й своє життя: Гнат Хоткевич керував Капелею в 1923-26 рр., В. Кабачок — в 1923-32 рр., Д. Піка — в 1932-34 рр., Н. Городовенко — в 1934 р., М. Михайлів — в 1934-36 рр., В. Балацький — в 1936-37 рр., Д. Піка — в 1937-41 рр., Гр. Назаренко — в 1941 р., Гр. Китастий — в 1942-45 рр. і врешті Гр. Китастий та В. Божик — в 1945-57 рр.

За цей час Капеля зазнала величезних утрат в найкращих своїх мистецьких силах: у 1932 р. НКВД кинуло до в'язниці основоположника і довголітнього її диригента В. Кабачка; у 1934 р. ув'язнено другого основоположника і вчителя Капелі — Гната Хоткевича; у 1936 році спіткала трагічна смерть славного її диригента М. Михайлова, під час концертування в Середній Азії; а слідом за цим знову — непоправний удар — арешт органами НКВД мистецького керівника В. Балацького та восьми бандуристів. Війна в 1941 році принесла Капелі повну декомплектацію її мистецького складу, трагічну смерть довголітнього мистецького керівника Д. Піки, а потім кількох її членів. А довершенням цього ходіння по муках стало запроторення Капелі в повному складі, в 1942 році ,до концентраційного табору в Гамбурзі. Це — лише поверховна мартирологія Капелі, взята у найманкантніших випадках .

Не зважаючи на жертви в людях ,на переслідування й терор, Капеля існувала і діяла ,вона завжди стояла на високому мистецькому рівні, творчо розвивалась і гідно репрезентувала нашу народну пісню і бандуру як в Україні серед свого народу, так і поза Україною серед чужинців.

Від 1923 року Капеля об'їхала з концертами столиці і більші міста Росії, Білорусі, Кавказу, Дону, Кубані, Середньої Азії. Українська пісня тріюмфально пролунала тоді у великих містах Німеччини й Австрії. А вершком цього славного походу по західньому світі були виступи в парляментах Америки й Канади, в 1953-54 роках. За шестирічне перебування на американському континенті Капеля відбула п'ять великих об'їздів з концертами, виготовила чотири альбоми записів на патефонних платівках .

Пошана українського громадянства до Капелі щораз зростає .Вже не лишилось в продажу платівок Капелі, а з багатьох кінців американського континенту надходять заклики, щоб Капеля знову виїхала в мистецьку подорож! Кличуть на концертові виступи також до країн Південної Америки, до країн Европи і далекої Японії, до Австралії, Туреччини й інших країн Азії. А ті, що вже чули виступи Капелі, що зазнайомилися з її мистецьким набутком з патефонних платівок — зв'язують актуальність концертових виступів Капелі в різних країнах з важливістю політичної ситуації, що створилася в світі і в Україні, зокрема. Бандура і пісня у виконанні Капелі — це могутня, вільнолюбна Україна, непоборна й нездоланна! Це — жива, славна її історія і народна традиція, що повсякчас оживає перед нами і пориває, це — символічний, зачеплений за ребро український Байда ,що здобуває в собі сили, щоб піднести на ворога зброю, це — легендарний Тютюнник, що з каторжного Сибіру — на Київ іде! І може вислів героїки України знайшов свій апогей у маршах, що їх створила і так блискуче виконує Капеля — марш „Вставай, Народе!" та марш УПА „Вперед".

Нам пишуть і нас закликають :сьогодні, як ніколи, настав для Капелі час! Сьогодні ж бо зачинається нова епопея визвольної боротьби України ,тож чи треба говорити ,щоб Капеля підхопила той зачин бандурою і понесла його по всьому світі.

Життя кличе нашого бандуриста - лицаря на новий подвиг, якому він досі віддавав увесь свій труд і талант, жертвуючи спокоєм і достатком, жертвуючи найдорожчими роками свого життя.

Все це разом стукає до сумління нашого громадянства, щоб за його підтримкою Капеля зажила знову творчим життям ,мобілізує творчий актив і все членство Капелі до нової переможної праці!

І тому хай наша свідома громада на еміґрації здобудеться ще на одне зусилля — складе матеріяльну підтримку Капелі, щоб її новий мистецький похід став подвигом всього нашого громадянства!

ЯКІ ПОЖЕРТВИ НА ДОБРОДІЙНІ ЦІЛІ ЗВІЛЬНЯЄТЬСЯ ВІД ОПОДАТКУВАННЯ

Американський податковий закон дозволяє звільняти від оподаткування суми, які платник податків пожертвував на добродійні цілі. Сюди належать пожертви на церкви, добродійні організації, виховні установи, наукові товариства та літературні організації, які не працюють на те, щоб збагачуватися і прибутки яких з пожертв звільнені від оподаткування.

Можуть бути звільнені від оподаткування і пожертви на ветеранські та урядові агенції, якщо їх уживається для цілей, які йдуть в користь громадянства. Але тут є те застереження, що членських вкладок не звільняється від оподаткування, бо той, хто їх платить, з них користає. Наприклад, можна відтягнути пожертву на ІМКА, але членські вкладки до цієї організації не можна відтягати від оподаткованої суми.

Якщо хтось подарував на добродійну ціль якусь річ, то може відтягнути від оподаткованої суми стільки, скільки той його дарунок коштував. Не вільно відтягати вартости праці, виконаної для добродійних інституцій. Але можна відтягати видатки на подорож і на харчі під час виконування тієї праці.

Усі ті суми, які платник податків хоче відтягнути, треба вписати в відповідній рубриці формуляра 1040 на 2-гій сторінці.

Ось список деяких організацій, прибутки яких звільняється від оподаткування: церкви і церковні організації, школи і шпиталі, які не працюють для прибутків; Американський Червоний Хрест, Армія Спасіння, скавтові і пластові організації (також і Український Пласт), ветеранські організації, ІМКА та ІВКА; фундації для поборювання пістряка, поліо, туберкульози і т. п.

Закон згадує й про ті організації, пожертви для яких не можуть бути звільнені від оподаткування. Сюди належать: товариські клюби, політичні партії й політичні кандидати, торговельні палати, робітничі організації, організації, які займаються пропагандою. Невільно звільняти від оподаткування подарунків членам родини, приятелям чи іншим особам.

Яка сума може бути звільнена від оподаткування? Тільки 20 відсотків загального прибутку, сума якого вписана в 11-ій рубриці на першій сторінці. Отже, хто заробив 4,000 долярів, той може відтягнути 800 долярів і від них не платити податків, якщо їх пожертвував на згадані цілі. Але тут є один виїмок: Ви можете відтягнути і 30 відсотків від заробленої суми, але ті додаткові 10 відсотків мусите в цілості пожертвувати на церкву, або на ту наукову інституцію і шпиталь, які звільнені від плачення податків.

ПРЯЩІВЩИНА СЬОГОДНІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ків Стропківської, Межилaборецької і Свидницької округ.

По селах і містах Чехословаччини, а в тому і Пряшівщини, є широко розповсюджені радіоточки. Усі ті, які мають радіо-приймачі, радо слухають радіопередач „Вільної Европи" і „Радіо Визволення". Співрозмовець з обуренням висловлюється про радіопередачі із радіостанції „Вільна Европа" на руснацькій мові для руснацького населення Пряшівщини. Такі радіоавдиції серед тамошнього населення викликають сміх, а то й обурення, бо руснацтво і старе русофільство вже „мертве" чи пак заступлене зукраїнізованим радянофільством. Звідси для наших суспільно - громадських чинників З'єдинених Держав Америки є завдання, щоб певні круги американських політичних діячів не компромітували себе подаванням радіопрограм для якогось „руснацького" населення, яке насправді вже не існує.

Усі люди вірять у війну. У час повстання на Мадярщині усім здавалося, що війна буде ось-ось. Створюються настрої, які можуть нераз мати шкідливі наслідки для населення у випадку якоїсь провокації. Усе українське населення, як і словацьке, ставиться з ненавистю до росіян. Чехи натомість, побоюючись розплати із німцями, залишаються і далі русофілами. Совєтські війська за час свого перебування на теренах Словаччини і Пряшівщини не викликали ні авторитету, ні симпатій, а навпаки, їхня безоглядна поведінка викликала ненависть, а густо-часто зневажливе ставлення до них. По цілій Чехо-Словацькій республіці кружляє багато злобних анекдотів про росіян.

Населення Пряшівщини і Словаччини є задивлене на захід і вірить, що звідси прийде допомога у їхній політичній ситуації та в здійсненні їхніх національних змагань.

Т. Б. Б.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ І „СВОБОДА" — ЦЕ ТВЕРДИНІ УКРАЇНЦІВ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ, ЯКІ МАЮТЬ ЗА СОБОЮ 60-ЛІТНЮ ІСТОРІЮ ПРОВІДНИЦТВА В ПОЛІТИЧНИХ, КУЛЬТУРНИХ ТА СОЦІЯЛЬНИХ ЗМАГАННЯХ НАШОЇ ІМІГРАЦІЇ В АМЕРИЦІ.

З НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ УВАН В ЗДА

Доповідь проф. О. Оглоблина: „Проблема зросту і занепаду Української Держави XVII—XVIII сторіч".

24 листопада 1956 року під головуванням Президента УВАН, проф. М. Ветухова відбулась пленарна конференція УВАН у ЗДА, на якій виступив з доповіддю професор О. Оглоблин.

Він сказав, що доба Гетьманщини була однією з улюблених тем української історіографії. Зокрема, над вивченням цієї доби в 1920-х роках багато працювали історики і на Україні і на еміграції. Вийшло чимало праць і джерельних матеріялів, зокрема публікацій М. Грушевського, В. Липинського, М. Слабченка, І. Крип'якевича, М. Петровського, Д. Дорошенка, М. Василенка, А. Яковлева, Б. Крупницького, І. Борщака, Н. Полонської-Василенко, Л. Окіншевича та інших. На совєтській Україні досліди над добою Гетьманщини були обірвані на початку 30-х років, і багато проблем лишилось нерозв'язаних.

Професор Оглоблин нагадав, що клясична наука права відзначає три елементи кожної держави: територія, народ, влада. Історик до цього мусить додати — провідну верству.

В розвитку Української Держави XVII-XVIII ст. відіграло ролю багато чинників політичних, економічних, соціяльних, культурних, і треба досліджувати їх взаємодію. У своїй доповіді проф. Оглоблин зупинився лише на двох чинниках, які, на його думку, мали вирішальне значення у зрості і занепаді Української Гетьманської Держави: українська провідна верства і національно-державна територія України. Обидва ці чинники були щільно пов'язані, тому доповідач розглядав їх спільно.

Проф. Оглоблин сказав, що Українська Гетьманська Держава створилась на Лівобережжі, на старій території українських князівств: Чернигівського, Новгород-Сіверського, Переяславського. Доповідач дав короткий огляд історії цієї території. Більша частина її була зруйнована половцями й татарами, знову залюднена лише в першій половині XVII століття переселенцями здебільшого з Поділля, Галичини й Волині. У 1660-1670-х роках населення з Врацлавщини та Київщини масово переселювалось на Лівобережжя. Саме тут виросла Українська Держава XVII-XVIII ст., яка хоч існувала на невеликій частині української території, але репрезентувала український етнічний масив у цілому.

В середині XVII століття Українська Держава ще не могла створитись на Лівобережжі. Богдан Хмельницький і його ближчі наступники дивились не на схід, а на захід; основна частина української провідної верстви була на Правобережжі. Зміни настали в 70-х роках, після масового руху населення на Лівобережжя. На лівий берег переходять численні визначні старшинські родини: Дорошенки, Мазепи, Скоропадські, Ханенки, Лизогуби, Кочубеї, Кандиби та багато інших. Дещо пізніше, за часів Мазепи, перейшли Мокієвські, Зеленські, Трощинські та інші. Доповідач процитував кілька документів, що описують цей старшинський рух. Наприклад, є цікавий документ про те, як Канівський полковник Яків Лизогуб забрав свою худобу й рухоме майно з-під Канева і пішов шукати собі вільного степу на Конотопщині. Безліч документів оповідають, як люди пересилялись, займали землю, починали господарювати. Правобережна старшина, звичайно, не могла взяти з собою усе своє майно, але принесла на Лівобережжя досвід адміністративний і господарський, прагнення до зміцнення Української Держави, тугу за українською соборністю.

Здебільшого ця старшина посіла керівне місце в політичному житті лівобережної України і зберегла свою ролю провідної верстви в українській державі, не зважаючи на всі політичні перевороти, до кінця існування Гетьманщини. Під час переворотів страждали лише окремі особи чи родини. Наприклад, під час повстання Петрика 1692 року деякі старшини були позбавлені урядів і навіть заарештовані, але за короткий час повернулися до влади. Навіть полтавська катастрофа 1709 року, яка завдала великої шкоди Українській Державі та її провідній верстві (частина пішла на еміґрацію, багато було заслано), все таки не знищила основного ядра української аристократії. Навіть маєтки тих, хто пішов на еміґрацію чи був засланий, нерідко лишалися в руках їх свояків.

За часів Гетьманщини українська провідна верства була вся споріднена і посвоячена. Проф. Оглоблин вивчив генеалогію українських старшинських родин XVII-XVIII ст. ст. і прийшов до висновку, що всі вони були споріднені між собою. Наприклад, майже всі Миклашевські, Ширaї, Ханенки, Сулімки, Завадовські тощо у XVIII столітті походили по прямій лінії від полковника стародубського (доби Мазепи) Михайла Андрійовича Миклашевського.

Проф. Оглоблин зупинився на питанні державної території, що її поширення прагнула українська провідна верства. Ще гетьман Самойлович звернув був увагу на Слобожанщину і домагався її прилучення до Гетьманщини. В 90-х роках XVII ст. того ж добивався Мазепа. Відповідь Москви була гостро неґативна. Тоді увага українських провідних кіл звернулась на Правобережжя і на Південь.

Переходячи до питання про занепад Української Держави XVII-XVIII століть, професор Оглоблин сказав, що тут його досліди ще не закінчені, і тому висновки лише попередні. Він зауважив, що в другій половині XVIII століття сталися зміни не так у складі української провідної верстви, як в її політичних концепціях, зокрема щодо поширення української державно-національної території. Проф. Оглоблин спеціяльно вивчав діяльність князя Олександра Безбородька та його ближчих родичів і однодумців. Батько князя — генеральний писар і суддя, Андрій Безбородько, був фактичним керманичем українського уряду в 1730 і 1750 роках. Мати Ол. Безбородька — донька ген. судді Михайла Забіли, належала до одної з найвидатніших старшинських фамілій. Ол. Безбородько, полковник Київський, згодом став канцлером Російської Імперії, дістав титул світлішого князя і величезні маєтки на Україні та поза її межами. На думку видатного російського історика права, барона Б. Нольде цей російський державний діяч українського походження був одним з найблискучіших представників імперської бюрократії від часів Петра I і до Миколи II. Він був ініціятором і керманичем двох акцій: прилучення Південної України й Криму до імперії і другого та третього розборів Речі Посполитої, внаслідок яких Правобережна й Лівобережна Україна були об'єднані в складі Російської імперії. Зокрема, вся польська політика Катерини II в 1790-х роках була справою рук О. Безбородька і здійсненням його задумів і плянів. На думку проф. О. Оглоблина, дуже правдоподібно, що О. Безбородько був автором маніфесту 3 VIII. 1775 року про ліквідацію Запоріжжя.

Отже, в другій половині XVIII сторіччя люди нового покоління української провідної верстви, репрезентантом якої був Ол. Безбородько з своїми однодумцями, залишаючись суб'єктивно патріотами, вже не були носіями ідеї української державности. Вони вважали, що українську національну проблему можна розв'язати в межах Російської імперії і лише засобами цілої імперії.

На думку проф. О. Оглоблина, та сама провідна українська верства, що сприяла зростові Української Держави XVII ст., спричинилась у нових історичних умовах до занепаду цієї держави в XVIII столітті.

Після доповіді відбулась жвава дискусія, в якій слово забирали: В. Безручко, М. Ветухів, В. Гришко, В. Дорошенко, І. Замша, В. Косаренко-Косаревич, Є. Пизюр, В. Чапленко, М. Чубатий.

В останньому слові проф. О. Оглоблин, зокрема, відповів тим дискутантам, які в своїх виступах гостро засуджували українських діячів другої половини XVIII ст. Він сказав, що історик покликаний дослідити певну епоху і зрозуміти її, а не судити її діячів та її ідеї в світлі понять нашої доби.

Л. Д.

КНИЖКИ—ЖУРНАЛИ

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ню Йорк, Н. Й.

Свято 22-го Січня.

Заходом Комітету об'єднаних американсько - українських організацій міста Ню Йорку як відділу УККА відбулося в неділю, 20-го січня Свято 39-их роковин проголошення Самостійности і 38-их роковин Соборности Українських Земель. Свято підготовано оригінально.

У великій залі Фешен Інституту можна було побачити крім представників нашого духовенства визначних громадян із світу політичного, наукового й мистецького, зокрема ветеранів колишніх українських армій. На гарно удекорованій сцені члени СУМА, Пласту, Союза Українок Самостійного Золотого Хреста, Провидіння та інших організацій тримали почесну варту біля своїх прапорів.

По відспіванні американського гимну Л. Гончаревою й українського гимну хором УПЦ св. Володимира, голова Комітету, адв. Роман Гуглевич відкрив Свято, запрошуючи пароха української католицької церкви св. Юрія о. І. Лотоцького ЧСВВ відчитати молитву, що її виголосив перед кількома днями в Сенаті в Вашинґтоні Екзарх Української Католицької Церкви, Єпископ Амвросій Сенишин. По відчитанні тієї молитви парох православної церкви св. Володимира о. Л. Весоловський відчитав молитву, яку в Палаті Репрезентантів виголосив Митрополит Української Автокефальної Церкви, Іоан Теодорович. Слова початкових частин актів з 22-го січня 1918 і 1919-го р., прочитав б. старшина УПА М. Черешньовський під урочистий гомін дзвонів св. Софії, і вони зворушили глибоко присутніх.

Представник УККА адв. С. Ярема відчитав англійською мовою тексти урядових проголошень Українського Дня губернатора стейту А. Гаррімана і посадника Ню Йорку Р. Ваґнера та повідомив присутніх, що вперше в історії синьо - жовтий прапор України повіватиме в дні 22-го січня ц. р. в резиденції губернатора в Олбані на доказ, що американський народ розуміє та визнає права українського народу на незалежність і державність.

В першій частині свята виступив добре відомий нюйоркській публіці хор УПЦ св. Володимира під орудою проф. В. Завітневича, виконуючи бравурно дві пісні музичного оформлення Стеценка: „Встає хмара з-за лиману" і „Гей, злітались славні орли - гайдамаки".

У другій частині програми виголосив святочну промову ген. штабу полковник Аркадій Валійський, що в речевий спосіб провів аналогію становища західнього світу до трагедії Мадярщини в теперішню пору з добою боротьби України за її незалежність, коли західній світ виявив байдужість, а то й ворожість до наших визвольних змагань, підтримуючи концепцію єдиної неділимої московської тюрми народів.

Артист українського театру Володимир Змій передав у мистецький спосіб глибокі думки статті Симона Петлюри, написаної з нагоди роковин 22-го січня. Українська громада Ню Йорку має в особі артиста Змія — рецитатора й інтерпретатора високої кляси.

У цьому святі виступив і мішаний хор під орудою проф. Ігора Соневицького. Хор відспівав пісню „Живи, Україно", на слова О. Олеся, музика Гайворонського, і пісню „Льодолом", слова Гр. Чупринки, музика Леонтовича. Ця пісня Леонтовича, написана під час наших визвольних змагань і тематично тісно зв'язана з своєю добою:

Царство сонне тане, тоне,
 Бо прийшла весна...
Хто ж могутній заборонe
 Встати й нам од сна!"

Цей незвичайно складний твір виконувався вперше на американській землі. Ми почули його в зразковім виконанні.

Піснею Івана Франка „Не пора, не пора" закінчено те свято, яке імпрезовий реферат Комітету може записати в свій реєстр як вповні удалу імпрезу.

Д-р Ярослав Гриневич.

Дітройт, Міш.

Свят-Вечір 23 Відділу „Союзу Українок".

Дня 6 січня ц. р. Відділ 23-ій Союзу Українок Америки влаштував в Українському Народному Домі при вул. Мартин святвечірню зустріч. Відкрила цю зустріч голова Відділу П. Ясінська. Вітаючи присутніх, вона з'ясувала, як це сталося, що Відділ СУА влаштовує кожного року такий Свят-вечір, зустрічаючись, немов одна родина, складаючи собі взаємно святкові побажання, колядуючи і вечеряючи спільно. Введений колись звичай членки Відділу зберегли по сьогоднішній день і кожного року дотримуються своєї гарної традиції, даючи цим добрий приклад молодшим поколінням.

Після промови голови Відділу діти із місцевої Рідної Школи під проводом пані Марії Козак вивели на сцені Різдвяний Вертеп, написаний відомим мистцем Едвардом Козаком. Діти грали дуже добре і присутні нагороджували їх рясними оплесками. Вивівши вертеп, діти продеклямували кілька віршів і відспівали в'язанку колядок.

Другою точкою програми було виведення українського Свят-вечора на сцені. Коло свят-вечірнього стола, вкритого сіном і застеленого вишиваним обрусом, виступила українська родина, в народних одягах — батько, мати, і двоє дітей. На столі стояв святочний калач із запаленою свічкою і батько, розділяючи просфору, складав щонайкращі бажання своїм рідним і всім присутнім, прохаючи, щоб Господь дозволив нам уже незабаром дочекатися того, щоб і на рідних землях наші люди святкували Різдво і славили народженого Ісуса піснями і колядами, як уже вільні і на своїй вільній рідній землі. В той час увійшли у світлицю колядники, вітаючи родину колядою „Бог Предвічний". Колядниками, що ними були членки Відділу, проводила пані Евдокія Кахних, яка теж і віншувала господарів усім добром. Після коляди виступила з деклямацією пані Марія Честух і її донька Синді. Український Свят-вечір на сцені закінчено віншуванням пані Марії Малиняк. Ролю батька відіграв п. Василь Футала і ролю матері пані Анна Попович.

По закінченні Свят-вечора на сцені почалася спільна вечеря, що її поблагословили місцевий парох о. Бохневич й о. Яремак. Приготовили вечерю пані з господарського комітету Відділу, не забуваючи про кутю, пампушки та інші святкові страви. Під час вечері, численну участь у якій взяли членки Відділу із своїми родинами, промовляв о. Бохневич, підкреслюючи у своїй промові значення і вагу спільного святкування таких свят, як Різдво.

Крім о. пароха промовляли ще предсідник Народного Дому п. Василь Честух, який склав присутнім святкові побажання і закликав до співпраці їх з Народним Домом, предсідник 292-го Відділу УНСоюзу п. Павчушак, який висловив признання членкам 23-го Відділу СУА за їх муравлину працю, і Марія Ясінська, яка попросила всіх гостей, щоб заколядували разом і після того склали свої пожертви на українських сиріт. Зібрані гроші в сумі 40 долярів вирішено вислати за призначенням.

На закінчення пані Анна Попович, заступниця голови Відділу СУА, подякувала в імені управи всім учасникам програми, всім гостям і всім паням, що під проводом пані Любинської цілих два дні приготовляли страви і печиво для цього Свят-вечора.

Ксеня Палер
Секретарка Відділу

ПОВІДОМЛЕННЯ

В СПРАВІ ВІДШКОДУВАНЬ ДЛЯ ЖЕРТВ НАЦІОНАЛ-СОЦІЯЛІЗМУ

Український Союз Політ.-В'язнів повідомляє всіх заінтересованих, що уряд Західньої Німеччини видав новий (третій) закон про відшкодування для всіх колишніх жертв націонал - соціялістичного режиму. У зв'язку з цим, взивається всіх колишніх українських в'язнів німецьких тюрем, і концтаборів подати негайно на нижче подану адресу Українського Союзу Політ.-В'язнів свою теперішню адресу, щоб одержати від секретаріяту нашого т-ва докладніші інформації про новий закон та про стан справи відшкодувань взагалі.

Адреса УСПВ:

Ukrainian Society of Political Prisoners, Inc.,
P. O. Box 304, Cooper Station
New York 3, N. Y.

ФОНД „ВЕСЕЛКИ"

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд і передплату дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 28.

	Передплата	Пожертва	Разом
Г. Кузів, Виандот	4.00	4.00	
І. Криса, Крейтон Майн	4.00	3.00	
Ф. Лукіянович, Филаделфія	4.00	1.00	
Р. Ворона, Дункансн	4.00	1.00	
М. Р. Туринський, Шикаґо	4.00	1.00	
М. Мельник, Гартфорд	4.00	1.00	
Т. Криницька, Боффало	2.00	2.00	
А. Крупський, Дітройт	2.00	2.00	
М. Бахматюк, Шикаґо	2.00	2.00	
Р. Огірчак, Віндсор	1.00	1.00	
Р. Тенетило, Колдейл	1.00	1.00	
Ф. Марціновський, Лундес Л.	1.00	1.00	
А. Барна, Вітті	1.00	1.00	
П. Романишин, Честен	1.00	1.00	
Л. Фігурський, Бронкс	1.00	1.00	
А. Полевчак, Елизабет	4.00		
Д. Гусяк, Бруклин	4.00		
М. Гриників, Дітройт	4.00		
Н. Лаба, Бруклин	4.00		
О. Мізюк, Трентон	4.00		
Т. Березюк, Дітройт	4.00		
С. Слабик, Лакавана	4.00		
К. Кешанек, Лімпорт	4.00		
П. Дичко, Флашінґ	4.00		
М. Марчук, Шикаґо	4.00		
П. Цінік, Джерзі Сіті	4.00		
О. Басараб, І. Молін	4.00		
Т. Сивий, Карнеґі	4.00		
М. Стебельський, Нюарк	4.00		
С. Ганушевський, Рачестер	4.00		
М. Пайда, Лос Анджелес	4.00		
М. Семків, Шикаґо	4.00		
В. Романишин, Белефорд	4.00		
В. Майкович, Сиракюз	4.00		
І. Юрчук, Амстердам	4.00		
А. Вархолік, І. Нортпорт	4.00		
Г. Цимбала, Джерзі Сіті	2.50		
о. А. Кість, Міннеаполіс	2.00		
І. Корнова, Іст Медов	2.00		
Н. Чорнук, Скобей	2.00		
Г. Олифіренко, Дітройт	2.00		
А. Зварич, Питсбурґ	1.00		
Т. Пітула, Берґенфілд	1.00		
Ю. Зінчин, Рачестер	1.00		
М. Влох, Шикаґо	1.00		
М. Полозенко, Міннеаполіс	1.00		
А. Супик, Іріс	1.00		
М. Черкас, Лорейн	1.00		
А. Бурдиґа, Асторія	1.00		
Й. Яремко, Москов	1.00		
Ю. Мохнач, Боффало	1.00		
Я. Щербанюк, Ню Йорк		5.00	
Е. Мамчур, Филаделфія		5.00	
М. Рибак, Шикаґо		4.00	
Й. Мандзій, Бронкс		4.00	
Й. Тулай, Лос Анджелес		4.00	
І. Попович, Бінгемтон		4.00	
Й. Цюцик, Форт Дадж.		3.00	
А. Чміль, Шикаґо		3.00	
П. Топільницький, Гаст он Гадс.		3.00	
С. Зелінка, Шикаґо		3.00	
В. Капко, Филаделфія		3.00	
В. Галайко, Вотерліт		2.00	
П. Костік, Джерзі Сіті		2.00	
І. Богач, Ґренд Репідс		2.00	
Д. Гнида, Бруклин		2.00	
П. Федак, Вілланд		2.00	
М. Фурман, Калюмет Сіті		2.00	
А. Гарасим, Филаделфія		2.00	
П. Клімовський, Елмайра		2.00	
В. Цікало, Лорейн		2.00	
І. Чорній, Ню Йорк		2.00	
І. Дацишин, Літл Фолс		2.00	
І. Порайко, Лос Анджелес		2.00	
М. Балко, Вілкс Бері		2.00	
С. Коцюба, Ст. Пол		2.00	
Г. Котелянець, Кембрідж		2.00	
А. Процак, Ґарфілд		2.00	
С. Піскор, Ню Йорк		2.00	
В. Овсяник, Бріджпорт		2.00	
І. Когут, Йонґставн		2.00	
І. Лакуста, Филаделфія		2.00	
В. Мандзій, Йонкерс		2.00	
І. Ковалюк, Ню Йорк		2.00	
Д-р М. Сатурський, Ірвінґтон		2.00	
Д-р С. Стек, Ню Йорк		2.00	
М. Рожок, Шикаґо		2.00	
М. Полівка, Клівленд		2.00	
Е. Федишин, Ґаґаман		2.00	
Т. Шумський, Торонто		1.00	
П. Назаречук, Клівотер		1.00	
Разом	$ 140.50	$ 120.00	$ 260.50
Раніше проголошено	$4,919.70	$3,462.00	$8,381.70
Разом все . . .	$5,060.20	$3,582.00	$8,642.20

ПРАЦЯ
HELP WANTED—MALE

МАШИНІСТ — до складу знаряддя, з досвідом як "Lathe hand.", або до виробу приладдя. Наш форман говорить по-німецьки. Платні свята й вакації. **N. S. BAER CO.,** 1-11 Montgomery St., Hillside, N. J. **MUrdock 8-2250.** (dial operator).

Потрібно MAINTENANCE MAN до їздження і направ між 2 фабриками New York і North Bergen, N. J. Обзнайомлений з знаряддями, маш.-елекр. споюванням. Також фабрч. досвід. Питати за Mr. Heinz. **O. J. Maigne Co.,** 321 Pearl St., N. Y. C. **WO 2-1165.**

DIE MAKER
All around man for display dies (steel rule bending & Jig Sawing) Відповідальний до самостійної направи. Досконалі умовини, добра платня.
DElaware 3-5646

ПОВІДОМЛЕННЯ

М'ясна Крамниця
„ГУЦУЛЬЩИНА"
56 First Ave., New York, N. Y.
(між 3-4 вул.)
ORegon 7-1210
Всякого рода свіже м'ясиво.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

АРКА,
48 Іст 7-ма вул. в Ню Йорку
(тел. GRamercy 3-3550)
БУКВАРІ і ЧИТАНКИ
(Для шкіл знижка.)

Business Opportunity

East Meadow, L. I. — Похоронне заведення, каплиця і мешкан приміщення 5-кімнат нагорі, парове огрівання і "air conditioned". Власник продає дім і підприємство. Добре купно. Провірте. Переконайте самі себе.
IV-anhoe 3-5565

РЕСТОРАН І БАРА
торгує $700 тижнево. Досконале положення. Власник продає по дуже умір. ціні. Знамените купно, помір. рент. добрі умовини, подружжя або спільники. Індивідуально.
New Rochelle 6-9326
New Rochelle, N. Y.

НА ПРОДАЖ БАРА, РЕСТОРАН,
також може бути 6-кім. апартамент, поміркована ціна. Власник відходить на відпочинок.
29 St. Mark's Place
New York City

REAL ESTATE

З уваги на виїзд на Фльориду, продасться 3-род. дім, два 3-кімн. мешкання на поверсі, одно 4-кімн. в партері з модер. кухнею, 4-кімн. мешк. з меблями або без. Гарний город. Близ. всіх комунікацій, 20 хвил. від Ню Йорку. Без пивниці. Готівка $3.500, гіпотека $4.500 23 Grace St., Jersey City, N. J. OLdfield 6-6347

MISCELLANEOUS

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В „СВОБОДІ"

Зі Спорту

ЛЕВИ У СІМКОВОМУ ТУРНІРІ

Шикаґо 27 січня. — Останні дві зустрічі Левів до Швабен 1:1, та Ганза 1:2 це дальший тяг невдач у сімковому турнірі. Приглядаючись ободвом зустрічам, можна було мати враження, що Леви програють... виграні змагання. І так, у зустрічі з найповажнішим претендентом чемпіонату „Швабен" Леви, хоч і безперервно наступали на ворота противника, не мали щастя у добутті воріт, не зважаючи на велику кількість відданих стрілів. Натомість програної до Ганзи 1:2 не можна приписати бракові щастя. Леви заслуговують на велике признання у першій половині змагань. Скоре темпо, точні подачі та стріли по воротах переконливо промовляли за перемогою, яку і добуто із стрілу Р. Маркевича, встановлюючи вислід 1:0. Друга половина була тільки розчаруванням. Леви втратили зовсім бойового духа. Пасивність нападу та брак співпраці в обороні не віщували нічого доброго. Ганза, використовуючи цей момент заломання у Левів, почала відплачуватись і, добуваючи двоє воріт, зійшла із площі несподіваним переможцем.

Склад: Шиманський, Андрушко, Мелешко, Ляхів, Сиилик, Р. Маркевич, Страхновський, Бахір, Зарицький.

М. Маркевич.

ЩЕ ДВА РЕМІСИ

СК СУМА „Крила" — „Гузірс" 2:2.

СК СУМА „Крила" — „Норв. Амерікен" 0:0.

Шикаґо 27 січня. — Четверта рунда Сімкового Турніру та постава „Крил" у ній залишили в устах приятелів сумівської дружини яркий посмак. В останній зустрічі в пополудневих розгривках без більшого напруження „Крила" погодилися на безворітний результат 0:0 з „Норвіджен Амерікен". Те, чим задовольнилися футболісти, несподівано заскочило симпатиків сумівської сімки, які бажали б бачити в наступному році, щоб обидві українські дружини були в вищій клясі.

Ці змагання „Крил" були в повному контрасті до їхніх минулонедільних проти „Гузірс". Тоді зустріч тих двох та напружений двобій між „Левами" та „Швабен" у вищій клясі своєю динамікою, напруженими підворітними ситуаціями електрифікували сотки глядачів та були справжніми спектаклями турніру. Не зважаючи на ремісовий вислід, „Крила" були кращими а стрільцями двох воріт були Орест Галів та Юліян Куляс. В останніх змаганнях з „Норв. Амерікен" введена в гру безпляновість та хаотичність вистачали тільки на втримання ремісового результату, що позбавив „Крила" нагоди окупації другого місця, а натомість відсунув на четверте після „Атляс", „Вайкінґс" і „Літс".

Математично „Крила" мають шанси здобути ще трофей, почесті та перенесення до вищої кляси — бонус за перше місце, але, щоб цього досягнути, треба грати так, як з „Гузірс" і ще краще, бо інакше вже в найближчій зустрічі можна себе дуже легко виелімінувати.

В. К.

Видання Об'єднання Українських Жіночих Організацій Америки, Інк.
Зредаґувала СТЕФАНІЯ ГАЛИЧИН
Обгортка мистця П. ХОЛОДНОГО.
500 UKRAINIAN MARTYRED WOMEN
Ціна книжки 2.— дол.
Книжку можна набути в
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

ВСЯЧИНА

ЗА КІМНАТУ ПЛАТИЛОСЯ 12.5 ЦЕНТА...

Єйльський університет в Ню Гейвен повідомляє, що в 1804 р. писав один студент того університету до батька й матері, що мусить заплатити за кімнату за тиждень 12.5 цента, а за навчання в університеті за цілий рік 33 доляри. За цю кімнату платив його колеґа ще 12.5 цента, так, що вона тижнево коштувала аж 25 центів, цілого доляра на місяць.

ЧИ АМЕРИКАНСЬКА РОЗВІДКА ДОБРЕ ПРАЦЮЄ?

Під час Суезької кризи чути було голоси, що Центральна Розвідча Аґенція ЗДА та інші роди розвідки недобре працюють, бо американський уряд нічого не знав про те, що Ізраїль і Франція та Англія напали на Єгипет. Та журналіст Роску Дримонд обороняє Центральну Розвідчу Аґенцію ЗДА в „Ню Йорк Геральд Трібюн", заявляючи, що ніхто не знає, чи Президент Айзенгавер не знав від розвідки про те, що приготовляється напад на Єгипет. Президент публічно заявив, що нічого не знав про те, бо нічого йому не сказали представники Ізраїлю, Англії і Франції, які потайки підготовляли інвазію на Єгипет. Але це зовсім не значить, що він не знав про мобілізацію тих держав, які готовилися до суезької авантюри. Уряд не може виявляти того всього, про що доносить йому розвідка, бо тоді ворог знав би, що його тайни відомі закордоном.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

Короткі Вісті

● Суд у Західньому Берліні відкинув домагання Анни Андерсон визнати її єдиною леґальною спадкоємницею родини царя Миколи II. Анна Андерсон твердила, що вона — Анастасія, наймолодша донька царя, єдина, що врятувалась з масакри, переведеної в Єкатеринбурґу 16 липня 1918 року. В 1933 році німецький уряд визнав спадкоємцями царської рідні княжу родину Гессів. Анна Андерсон заскаржила до суду постанову, і процес вівся аж до цього часу. Під час розправи переслухано свідків і відчитано документи на доказ, що всі члени царської родини, включно з Анастасією, були вбиті.

● **Райніє III,** князь Монако, оприлюднив, що його доньку княжну Каролину хреститимуть 3 березня в місцевій католицькій церкві. Церемоніял хрещення переведе єпископ Джільс Барт, що звернув був увагу князеві Райніє на американську фільмову зірку Грейс Келлі, намовив його відвідати її родину у Филаделфії, а потім повінчав їх. Мала Каролина, сказано в тому повідомленні, буде зодягнена в ту саму сорочку, в якій 35 років тому хрестили князя Райніє.

● **Імман Ахмед,** 68-річний король Ємену, маленької держави в південно - західній частині Арабського півострова, відбув минулого тижня першу в своєму житті і в історії тієї країни пресову конференцію з закордонними журналістами. Тому, що він має „право" відрубати голову кожному, хто його образить, і це право час від часу застосовує у відношенні до своїх достойників, закордонні журналісти потерпали за свою шкуру, ідучи до нього. Король увесь час з підозрінням поглядаючи на електричний звукозаписний апарат, що його наставив один з журналістів, скаржився на Англію.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ВІННІПЕҐ, МАН. — Відділ 445 повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 10-го лютого, в шкільній залі У. Н. Дому при 935 Мейн вул., о год. 2:30 по пол. Всі члени УНСоюзу повинні обов'язково і точно прийти, та привезти зі собою своїх знайомих та приятелів. — І. Геврик, предс.; М. Семанич, секр.

ШИКАҐО, ІЛЛ. — Збори Т-ва Петра і Павла Відд. 220, відбудуться в суботу, 9-го лютого, о год. 7:30 веч., в параф. залі в новій школі. Пригадується довжникам, щоб вирівняти свої залеглі вкладки бо дальше не будеться з братської каси за нікого платити, хто не вирівняє буде суспендований. Пригадується, що в цьому перед-конвенційному році треба постаратись щоби виконати свою квоту, яка наложена на наш Відділ в придбуванні нових членів. — Я. Гарасим, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 367 відбудуться в неділю, 10-го лютого, о 1:30 год. по пол. у церковній залі. Просимо явитися на зборах бо є важні справи. Рівно ж просимо, щоб кожний член постарався приєднати бодай одного нового члена до Союзу і до Товариства. — К. Маньківський, предс.; П. Дзюба, кас.; В. Попович, секр.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. — Т-во Укр. Січ Відд. 182 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10-го лютого, о год. 2-ій по пол., в залі укр. правос. Церкви св. Вознесення, 45-47 Hope Ave., Passaic, N. J. Проситься членів прийти та вплатити свої місячні вкладки. Просимо членів, хто має знайомих, щоб привели їх на збори і вписали їх до Укр. НарСоюзу. — Уряд.

ТОМАСТОН, КОНН. — Відділ 421 буде мати збори в неділю, 9-го лютого, в Укр. Залі, о год. 8-ій точно. Новий уряд на 1957 рік: П. Москалюк, предс.; Ф. Саяк, кас.; Ю. Вереза, секр.-кас.

КЛІВЛЕНД, О. — Б-во св. В. Великого Відд. 364, повідомляє, що на річних зборах вибрано таку управу: Гр. Кукіз, предс.; Я. Кравчук, заст.; В. Владика, фін. секр.; П. Кореневич, заст.; В. Брездун, кас.; Е. Макарик, заст.; І. Кореневич, рек. секр.; М. Сентий, заст.; Й. Красно, Й. Небожук, Ф. Венько, контр. комісія; А. Бурко, Ю. Вдзіль, опікуни над хорими членкинями. Хорими мужчинами буде опікуватись Уряд Б-ва. Місячні збори відбуватимуться що друга неділя в місяці, о 2-ій год. по пол. Наступні збори відбудуться в неділю, 10-го лютого в УНДомі, 3161 East 93rd St. До Злуч. Організацій увійшли: д-р Т. Антонович, Марія Кукіз, Яр. Кравчук. — Управа Відд.

ШИКАҐО, ІЛЛ. — Б-во св. Юрія Відд. 379 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10-го лютого, в Союзовій залі при 843 N. Western Ave., о год. 12:30 вполудні. Проситься членів прийти на час і виповнити свої залеглості. Суспендовані члени, якщо прийдуть і заплатять свій довг, будуть прийняті наново. — А. Зборик, предс.; І. Малюк, кас.; М. Семків, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Т-ва „Сокіл" Відд. 336, відбудуться в неділю, 10-го лютого, о год. 1-ій по пол. Просимо всіх членів прийти на збори вирівняти свої вкладки. Прийдіть зі своїми знайомим, щоб записати їх до Т-ва Сокіл і УНСоюзу в тім перед-конвенційнім році. Новий уряд на 1957 рік: Т. Степанек, предс.; М. Савчак, заст.; Т. Кісіль, фін. секр.-кас.; Т. Кальмук, рек. секр.; М. Курах і О. Степанек, контр. комісія; М. Лещишин, надз. хорих; Т. Степанек і М. Матишин, делеґати до Злучених Організацій.

БОСТОН, МАСС. — Б-во ім. Митрополита Андрія Шептицького Відд. 307 повідомляє своїх членів, що річні загальні збори відбудуться в неділю, 10-го лютого, зараз по великій Сл. Божій в параф. Домі при Forest Hill St., Jamaica Plain. Обов'язком всіх членів явитися хоч раз в рік, щоби було кому і з кого вибрати уряд на 1957 рік. Хто не схоче особисто слати належітість за календар Союзу, буде мати нагоду зложити доляра на руки секретаря, який перешле з Вашими іменами до редакції „Свободи". — Т. Юськів, предс.; Н. Гапій, кас.; І. Чопик, секр.

ШИКАҐО, ІЛЛ. — На річних зборах 379 Відд., ім. св. Юрія, вибрано новий уряд в такому складі: А. Зборик, предс.; В. Максимів, заст.; М. Семків, фін. секр.; І. Малюк, кас.; С. Голяш, рек. секр.; контр. комісія: В. Ваків, М. Ракуш, О. Забитко; надзирателі хворих: В. Семків, Р. Довбуш, П. Капустяник; делеґати до Ліґи А.У.П.: П. Семків, В. Максимів. Загальні збори ухвалили на добродійні цілі суму $355.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Управа 292-го Відд. подає до відома своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10-го лютого, в У. Н. Домі при вул Мартін о год. 2-ій по пол. Рівночасно повідомляється, що на річних зборах 16-го грудня 1956 р. обрано нові керівні органи в такому складі: А. Повшок, пр.; Т. Медвідь, заст.; А. Горак, рек. секр.; П. Федик, фін. секр.; І Ціко, кас. До контр. комісії увійшли І. Вілоус, гол.; І. Ващук і Г. Королишин, члени. Делеґати до У. Н. Дому: П. Візничак, Т. Мухальчук, С. Зальопаний. Делеґати до відд. УККА в Дітройті: М. Шустакевич і І. Терлецький. Дня 16-го січня рішенням зборів Відділу призначено такі суми грошей на добродійні цілі: на удержання Катедри Української Мови при Вейн Університеті $50, для Українських Інвалідів $25 та для хворого члена 292 Відділу П. Бродяка $25.

РОЗШУКИ

Родина ПАНЬКЕВИЧІВ із села Цеперова, пошукує пані з Варнацьких з Яричева Нового коло Львова, яка знаходиться в США, її син був 1935 р. у свойого діда. Хто знає про них або вони самі проситься написати:
HRYHORIJ JAREMCZUK
11 East 7th Street
New York 3, N. Y.

Пошукую брата ДІДИКА ІВАНА
з села Жовтянець, остання вістка була з Чехо-Словаччини, хто знав би про нього або він сам прошу. писати на адресу:
Joseph DIDYK
686 — 18th AVENUE
IRVINGTON, N. J.

Пошукуємо друга ХАНАСА ПЕТРА
Останньо був в Шикаґо, Ілл.
Сенюк Демко і Данилів Павло.
Писати на адресу:
DANYLIW PAWLO
635 E. 11th St., New York 9, N. Y.

РОЗШУКИ

Володимира і Осипа САЛАМАН, синів Дмитра, пошукує брат Ількo. Вони самі, або хто із односельчан, що знають про них, прошу написати до:
STEFAN BABIY
162 Burrows Avenue
Winnipeg 4, Man., Canada

Пошукую Григорія НАЗАРЕВИЧА зі села Вимислівка, та п. **ДЕРКАЧА Івана** зі Самбора, Галичина, син Анни і Миколи. Маю вістку від Рідних з Галичини. Прошу писати на адресу: **P. KOWAL, 1247 N. Oakley Blvd. Chicago 22, Illinois.**

ЧИТАЙТЕ НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК „СВОБОДУ"

Посмертні Згадки

ДМИТРО КАРАЛЮС, довголітній член 211 Відд. УНСоюзу в Стейплетон, С. Ай., Н.Й., по довгій недузі помер 19-го січня 1957 р. Покійний походив зі села Беньківці, повіт Рогатин, Галичина. До Союзу вступив 1917. Покійний полишив в смутку дружину Марію, 7 синів, 5 доньок, 18 внуків. Похорон відбувся 21. січня з пох. заведення до укр. кат. Церкви св. Тройці при участі Родини, Знайомих та членів Відділу, на цвинтар св. Марії в Стетен Айленд. — В. Н. П.!
Т. Соколовський, секр.

МИХАЙЛО ФІЗОР, член Б-ва св. о. Николая Відд. 276 УНСоюзу в Ембрідж, Па., помер по короткій недузі, проживши 41 р. Остaвив дружину і двоє дітей, Михайла і донечку Катерину, батька і маму. Покійний родився в Ембридж, ціла родина належить до У. Н. С. Відд. 276. — В. Н. П.;
М. Фук

ВАСИЛЬ ГРИНЬКІВ, довголітній член Б-ва св. о. Николая Відд. 106 УНСоюзу в Шикаґо, Ілл., та бувший фін. секретар в роках від 1923 до 1930, помер трагічною смертю 7-го січня 1957 р., при тій праці, де Покійний працював ціле своє життя, на Рейлровд і забитий поїздом проживши 69 р. Покійний родився в селі Дубенка, пов. Бучач, Зах. Україна. До ЗДА прибув 1911 р., до УНСоюзу вступив 1912 р., будучи 44 роки активним членом і громадянином. Полишив в глибокім смутку дружину Марію, 3 дочки, замужні, Ольгу, Марію, Анну і 5 внуків. Похорон відбувся 12-го січня з погреб. заведення до Церкви св. о. Николая при Великому числі Родини, Знайомих і Членів а відтак на укр. кат. цвинтар св. о. Николая на Гіґінс Ровд і Десплейн Ривер. — В. Н. П.!
Г. Дацьків, секр.

РОЗШУКИ

Сестра **Катерина** шукає рідну сестру **Марію ВІГУН,** дочку Феві й Юрка з села Яворці, пов. Лісько, що виїхала до USA перед першою війною і мабуть живе в стейті Ню Йорк. Прошу писати на адресу:
STEPAN JAKIW
507 E. 11th St., New York 3, N. Y.

ВІРА АНДРУЩЕНКО
пошукує своїх рідних
з хут. Мар'янівка, Золотоніського району. Прошу писати на адресу:
VIRA ANDRUSHCHENKO
4909 N. Marvine Street
Philadelphia 41, Pa.

Пошукую **Федька ФЕСЬКУНА** і його сестру **Катерину СТАНКЕВИЧ (Феськун).** Всі родом з села Черніховець, пов. Збараж. Хто знав би про них, або вони самі прошу написати:
MICHAEL PANACHYDA
1014 Linden Ave., Ridgefield, N. J.

Пошукую брата
К. МИХАЛЬЧИШИН,
село Вужок, повіт Золочів. Останньо мав перебувати у Німеччині як полонений. Хто знав би про нього або він самий, просимо зголоситись на адресу:
M. MYCHALCZYSZYN
376 Birch St. So.
Timmins, Ont., Canada

Пошукую **Романа та Андрея ЛЕХІЦЬКОГО.** Хто знав би про їхнє місце побуту, або вони самі, прошу написати на адресу:
Неоніля (з Винявських)
ДУБИЦЬКА
438 W. Pine Street
Mahanoy City, Pa., USA
(Тел. 452-J)

КАЧМАРЧУК ЮЛІЯ,
родом з Судової Вишні,
пошукує синів.
Вістку слати:
О. ТРИТЯК,
1227 N. Franklin Street
Philadelphia 22, Pa.

Книжка й часопис — найнеобхідніші в домі культурної людини.

Вже появився і є в продажі
2-гий РІЧНИК
„ШЕВЧЕНКО"
Збірник статтей про поета.
Видання УВАН.
ЦІНА 70 Ц.
Замовлення враз із належитістю слати на адресу:
"SVOBODA"
81-83 Grand Street,
JERSEY CITY 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 3811. Вгорі.

AFTER BEING CAPTURED BY PRIVATEERS, TARZAN SOON FOUND HIMSELF SUBJECTED TO A WHIM OF RUTHLESS CAPTAIN AVED. "STRING HIM UP!" HE BELLOWED. 10/29-3811

IMMEDIATELY TWO BURLY SAILORS TIED LINES TO THE APE-MAN'S THUMBS.

THE SHEETS WERE ADJUSTED, TIGHTENED, AND, TO AVED AND LIMEY'S SADISTIC PLEASURE, TARZAN WAS HOISTED INTO THE AIR!

Після того, як Тарзана зловили морські пірати, його швидко передали під нагай безжалісного капітана Ейвда.

Негайно два сильні моряки обв'язали шнурами великі пальці мавполюдини,

Припасували шкоти, прив'язали і для садистичної присмности Ейвда і Лаймі підняли Тарзана вгору.